

Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

Ogólnopolska konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, czyli ponadlokalne narzędzie rozwoju

MNÓSTWO ważnych informacji, wymiana doświadczeń, prelekcje, spotkania, referaty, dyskusje, pytania – a to wszystko połączone jednym ważnym i ciekawym tematem dwudniowej konferencji pod nazwą *Instrument ZIT jako ponadlokalne narzędzie rozwoju*. Kryje się za nim rozległy obszar różnorodnych zagadnień, poczynając od zapisów prawnych, a na szczegółowych rozwiązaniach dotyczących głównych kierunków rozwoju obszarów metropolitalnych skończywszy. Konferencja, którą przygotowało biuro Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, zgromadziła duże grono przedstawicieli ZIT z całego kraju, samorządowców, cenionych ekspertów, naukowców. Wzięli w niej także udział: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Adam Hamryszczak, prezydent Szczecina i jednocześnie przewodniczący zarządu SSOM Piotr Krzystek oraz dyrektor generalny Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego Przemysław Włosek.

SZEROKI zakres tematyczny organizatorzy konferencji (odbyła się 24 i 25 maja) podzielili na dwie sesje. Pierwsza poświęcona była zagadnieniom związanym z wpływem realizacji ZIT na rozwój społeczno-gospodarczy, druga natomiast pokazywała ZIT jako instrument podnoszenia jakości życia mieszkańców. Zatrzymajmy się jednak na chwilę przy idei ZIT, czyli Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, które są w praktyce instrumentem współpracy dużych miast i samorządów znajdujących się w ich oddziaływaniu i które w oparciu o ten właśnie instrument mogą realizować wspólne przedsięwzięcia w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego. Działania ZIT oparte są na dwóch filarach finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Wielkim atutem ZIT jest to, że stwarzają one możliwość wychodzenia poza sztywne granice jednostek samorządu terytorialnego i dają jednocześnie szansę na szybszy i komplementarnie zaplanowany rozwój obszarów metropolitalnych.

Okazuje się, co podkreślił wiceminister Adam Hamryszczak, że Polska jest europejskim liderem realizacji ZIT wśród 15 krajów Unii Europejskiej, które postanowiły wykorzystać to narzędzie rozwoju. Do naszego kraju trafia także największa ilość środków, które łącznie wyniosą aż 6 miliardów euro (w perspektywie finansowej lat 2014–2020), a to oznacza, że trafia do nas co czwarte, piąte euro przeznaczone na ZIT w krajach, które korzystają z tego instrumentu.

Prezydent Miasta Szczecin Piotr Krzystek zwrócił uwagę na znaczenie współpracy między dużymi miastami

mi i gminami, które je otaczają. To oczywiste, że istnieje wiele różnych wspólnych powiązań między nimi, w tym także wspólnych interesów, a mieszkańcy obszarów metropolitalnych mogą na nich tylko skorzystać. Dlatego warto poprawiać współpracę i pogłębiać integrację na wszystkich możliwych polach, poczynając od gospodarki i rynku pracy poprzez naukę i kulturę, a na wspólnych ponadlokalnych inwestycjach kończąc. ZIT mogą – i taki jest ich główny cel – podnieść jakość życia w obszarach metropolitalnych.

Potencjał SOM

Warto w tym miejscu przyjrzeć się bliżej potencjałowi Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, który co prawda zajmuje tylko 12 procent obszaru województwa zachodniopomorskiego, ale mieszka na nim aż 40 proc. jego mieszkańców. Jeżeli te dane uzupełnimy jeszcze informacją o tym, że na tej stosunkowo niewielkiej powierzchni zgromadzone 45 proc. gospodarki regionu, to jasno widać, że SOM ma nie tylko wielki potencjał, ale także równie wielkie szanse rozwojowe. Nie trzeba chyba dodawać, że instrumentem w postaci ZIT może w tym rozwoju odegrać wręcz wiodącą rolę. Zapyta ktoś: a w jakim miejscu, jeżeli chodzi o ZIT, jest Szczeciński Obszar Metropolitalny, który pełni w nim funkcję Instytucji Pośredniczącej?

Śmiało można powiedzieć, że wszystkie najważniejsze dokumenty zostały już przygotowane. Przeprowadzono liczne wielokierunkowe badania, przygotowano w oparciu o nie szereg analiz i ekspertyz, uzgodniono wiele wspólnych przedsię-

wzięć, a także, co wręcz niezbędne, wypracowano wspólną i skuteczną płaszczyznę porozumienia między członkami SSOM, czyli miastem rdzeniowym (Szczecin), gminami, powiatem polickim, a także województwem zachodniopomorskim, które jest także członkiem Stowarzyszenia SOM. Duża w tym zasługa pracowników i kierownictwa Biura SSOM dobrze współpracującego z jednostkami samorządu terytorialnego, które go tworzą. To między innymi dlatego z powodzeniem udało się przygotować *Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych SOM* zaopiniowaną pozytywnie kilka tygodni temu przez Ministerstwo Rozwoju i przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego. To wielki krok naprzód, bo *Strategia ZIT SOM* jest niezbędna do tego, by zostały uruchomione środki na realizację zadań w ramach ZIT. A warto dodać, że dotychczas ogłoszono dwa konkursy dot. edukacji. Trwa nabór wniosków w zakresie edukacji, kształcenie ogólne oraz zawodowe. 31.05.2016 r. zostaną ogłoszone dwa konkursy dotyczące głębszej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkaniowych. Konkursy skierowane do małych i średnich przedsiębiorstw zostały zaplanowane na przyszły rok. Projekty dotyczące budowy i przebudowy dróg lokalnych, mobilności miejskiej oraz stref inwestycyjnych zostały wstępnie pozytywnie zaopiniowane przez MR oraz IZ RPO WZ 2014–2020 jako projekty strategiczne, przewidziane do realizacji w trybie pozakonkursowym.

Ciekawe wykłady

Uczestnicy konferencji sporo obiecywali sobie po wystąpieniu Michała Ptaszyńskiego, zastępcy dyrektora w Departamencie Regionalnych Programów Operacyjnych w Ministerstwie Rozwoju... i się nie zawiedli, bo przekazał on mnóstwo istotnych informacji dotyczących projektów aspirujących do pozyskania środków na realizację w ramach ZIT. Przedstawił też harmonogram naboru wniosków i zapowiedział ich wnikliwe oceny i sukcesywne uruchamianie środków. Wykonał też „ukłon” w stronę bardzo ważnych dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego „projektów taborowych”, co potwierdziło jego świetną orientację związaną z budową Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej, która ma być transportowym kręgosłupem SOM i jednym z istotnych elementów wpływających na zrównoważony rozwój. Dyrektor Ptaszyński dzielił się także chętnie swoją wiedzą o ZIT poza oficjalnymi wystąpieniami, co sprawiło, że wręcz z marszu stał się jedną z głównych postaci konferencji, która była wręcz zasypana pytaniami. Poza nim dużą aktywnością i niezwykle ciekawym wykładem wyróżnił się dr Michał Beim, członek zarządu PKP S.A., który o doświadczeniach metropolii światowych w integracji transportu publicznego potrafi opowia-

dać tak ciekawie i zajmująco jak... profesor Miodek o pięknie polskiego języka. W atrakcyjności wykładu nie ustępował mu dr hab. inż. arch. Daniel Zatuski z Politechniki Gdańskiej, który omawiał temat zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Świetnie wypadli też „szczecinianie”: Janusz Szewczuk (ekspert Związku Miast Polskich), dr inż. Krystian Pierzak (Akademia Morska), dr inż. arch. Agnieszka Zimnicka (ZUT), Elżbieta Moskal (dyr. ZCEIMP), Tomasz Korytkowski (dyr. ZS nr 1 Stargard), mająca szczecińskie korzenie Justyna Potiopa (Ministerstwo Rozwoju). Ciekawych informacji udzielił także: Paulina Filipiak (Główna Dyrekcja Ochrony Środowiska) i Andrzej Szamborski (firma TRAKO).

Dyrektor Biura SSOM w Szczecinie Roman Walaszkowski, który pełnił funkcję głównego gospodarza konferencji, a był także jej moderatorem, zebrał wspólnie ze swoimi współpracownikami zasłużone podziękowania od jej uczestników, którzy nie tylko podczas rozmów, ale także w wypełnionej przez siebie ankiecie uznali ją za wyjątkowo udaną, potrzebną i, co wszyscy zgodnie podkreślili, bardzo merytoryczną. Cóż, tak właśnie powinno być.

Marek OSAJDA
Fot. archiwum SSOM

Podsekretarz stanu Adam Hamryszczak

